

DERS BİLGİ FORMU

FAKÜLTE / ENSTİTÜ ADI	Fen Edebiyat Fakültesi
BÖLÜM / PROGRAM / ANABİLİM DALI ADI	Türk Dili ve Edebiyatı
DERSİN ADI	Türkiye Türkçesi Tümce Bilgisi
DERSİN KODU	TDE2211
YEREL KREDİSİ	3
AKTS KREDİSİ	4
HAFTALIK DERS SAATİ	3
HAFTALIK UYGULAMA SAATİ	0
HAFTALIK LABORATUVAR SAATİ	0
ÖNKOŞULLAR	Yok
YARIYIL	Güz
DERSİN DİLİ	Türkçe
DERSİN SEVİYESİ	Lisans
DERSİN TÜRÜ	Zorunlu@Türk Dili ve Edebiyatı Lisans Programı
DERSİN KATEGORİSİ	Temel Meslek Dersleri
DERSİN VERİLİŞ ŞEKLİ	Yüz Yüze
DERSİ SUNAN AKADEMİK BİRİM	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
DERSİN KOORDİNATÖRÜ	Aziz MERHAN
ASİSTAN	Gamzegül ÇITAK
DERSİN AMACI	Bu dersin amacı, öğrencilere Türkçenin tümce ve anlam bilgisini kavratmaktır.
DERSİN İÇERİĞİ	Türkiye Türkçesinin tümce bilgisi ve anlam bilgisi
DERS KİTABI / MALZEMESİ / ÖNERİLEN KAYNAKLAR	Ders Kitabı: [1] Neşe Atabay, Sevgi Özel, Ayfer Çam, <i>Türkiye Türkçesinin Sözdizimi</i>, TDK yay. Ankara 1981. [2] Doğan Aksan, <i>Anlambilimi ve Türk Anlambilimi (Ana Çizgileriyle)</i>, Ankara 1978. Zorunlu Kaynaklar: [1] Hikmet Dizdaroğlu, <i>Tümcebilgisi</i>, Ankara 1976. [2] Fatma Erkan-Akerson, Şeyda Ozil, <i>Türkçede Niteleme, Sıfat işlevli Yan Tümceler</i>, İstanbul 1998. [3] Vecihe Hatiboğlu, <i>Türkçenin Sözdizimi</i>, Ankara 1972. [4] Tahsin Banguoğlu, <i>Türkçenin Grameri</i>, Ankara 1986. [5] Doğan Aksan, <i>Türkçenin Gücü</i>, Ankara 1987. [6] Doğan Aksan, <i>Anadilimizin Söz Denizinde</i>, Ankara 2002. [7] H. İbrahim Delice, <i>Türkçe Söz Dizimi</i>, İstanbul 2003. [8] Günay Karaağaç, <i>Türkçenin Söz Dizimi</i>, İstanbul 2009.

Ders Öğrenim Çıktıları

Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler,

1. Tümce türlerini geleneksel yaklaşımla analiz edebileceklerdir.
2. Tümce türlerini çağdaş dilbilimi bakış açısıyla çözümleyebileceklerdir.
3. Tümcenin öğelerini belirleyebileceklerdir.
4. Söz öbeklerini kavrayabileceklerdir.
5. Tümcede anlam bilgisi ilkelerine hâkim olabileceklerdir.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım:		
Laboratuvar:		
Uygulama (Sözlü Sınav):		
Arazi Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Kısa Sınavlar/Stüdyo Kritiği:		
Ödev:		
Sunum/Jüri:		
Proje:		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar: • İçerik: Sınav haftasına kadar işlenen konuları kapsayan sorular • Format: Yazılı (60 dakika) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: Derste işlenen konuların ve önerilen kitaplardaki konuların anlaşılabilmesi	2	%60
Final: • İçerik: Dersin tüm içeriğini kapsayan sorular • Format: Yazılı (60 dakika) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: Derste işlenen konuların anlaşılması	1	%40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		%60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		%40
TOPLAM		%100

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

HAFTA	KONULAR	ÖN HAZIRLIK
1	Konu Anlatımı: Ana hatlarıyla ders içeriği bilgisi, kaynakların tanıtımı; Türkçenin söz dizimi yapısı	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
2	Konu Anlatımı: Türkçede cümle türleri, örnek cümle çözümlemeleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi

3	Konu Anlatımı: Türkçede cümle türleri, örnek cümle çözümlemeleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
4	Konu Anlatımı: Cümlelerin öğeleri, örnek cümle çözümlemeleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
5	Konu Anlatımı: Cümlelerin öğeleri, örnek cümle çözümlemeleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
6	Konu Anlatımı: Söz öbekleri ve örnekleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
7	Uygulama: Örnekler üzerinden genel cümle çözümlemeleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
8	Ara Sınav	Sınav haftasına kadar işlenen konuların tümünün tekrar edilmesi
9	Konu Anlatımı: Söz öbekleri ve örnekleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
10	Konu Anlatımı: Türkçenin anlam yapısı, sözvarlığının anlam açısından özellikleri, cümle vurgusu	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
11	Konu Anlatımı: Basit ve birleşik zamanlı cümleler arasındaki anlam farklılıkları	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
12	Konu Anlatımı: Anlam bilimine ait kavramlar	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
13	Ara Sınav	Sınav haftasına kadar işlenen konuların tümünün tekrar edilmesi
14	Konu Anlatımı: Anlam türleri ve anlam değişimleri	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
15	Konu Anlatımı: Türkçede benzetme, ikilemeler, atasözleri ve deyimler	Konuyla ilgili kaynakların incelenmesi
16	Final	İşlenen konuların tümünün tekrar edilmesi

AKTS İŞYÜKÜ TABLOSU

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	14	3	42
Laboratuvar			
Uygulama (sözlü Sınav)			
Arazi Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	3	42
Derse Özgü Staj			
Ödev			
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği			
Projeler			
Sunum / Seminer			
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	2	10	20
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık)	1	30	30

Toplam İşyükü:	134
Toplam İşyükü / 30(s):	4.26
AKTS Kredisi:	4

COURSE INFORMATION FORM

FACULTY / GRADUATE SCHOOL	Faculty of Arts and Sciences
DEPARTMENT / PROGRAMME	Turkish Language and Literature
TITLE OF COURSE	Turkish Syntax
CODE	TDE2211
LOCAL CREDIT	3
ECTS	4
LECTURE HOUR / WEEK	3
PRACTICAL HOUR / WEEK	0
LABORATORY HOUR / WEEK	0
PREREQUISITE	None
SEMESTER	Fall
COURSE LANGUAGE	Turkish
LEVEL OF COURSE	First Cycle
COURSE TYPE	Required @ Bachelor Programme in Turkish Language & Literature
COURSE CATEGORY	Core Courses
MODE OF DELIVERY	Face-to-Face
OWNER ACADEMIC UNIT	Department of Turkish Language and Literature
COURSE COORDINATOR	Aziz MERHAN
ASSISTANT	Gamzegül ÇITAK
COURSE OBJECTIVES	The aim of this course is to teach Turkish syntax and semantics.
COURSE CONTENT	Turkish syntax and semantics.
RECOMMENDED OR REQUIRED READINGS	Coursebook: [1] Neşe Atabay, Sevgi Özel, Ayfer Çam, <i>Türkiye Türkçesinin Sözdizimi</i>, Turkish Language Association Publications (TDK Yayınları), Ankara 1981. [2] Doğan Aksan, <i>Anlambilimi ve Türk Anlambilimi (Ana Çizgileriyle)</i>, Ankara 1978. Required Readings: [1] Hikmet Dizdaroğlu, <i>Tümcebilgisi</i>, Ankara 1976. [2] Fatma Erkman-Akerson, Şeyda Ozil, <i>Türkçede Niteleme, Sıfat işlevli Yan Tümceler</i>, İstanbul 1998. [3] Vecihe Hatiboğlu, <i>Türkçenin Sözdizimi</i>, Ankara 1972. [4] Tahsin Banguoğlu, <i>Türkçenin Grameri</i>, Ankara 1986. [5] Doğan Aksan, <i>Türkçenin Gücü</i>, Ankara 1987. [6] Doğan Aksan, <i>Anadilimizin Söz Denizinde</i>, Ankara 2002. [7] H. İbrahim Delice, <i>Türkçe Söz Dizimi</i>, İstanbul 2003. [8] Günay Karaağaç, <i>Türkçenin Söz Dizimi</i>, İstanbul 2009.

Course Learning Outcomes	Upon successful completion of the course, students will be able to 1. Analyze sentence types using the traditional approach. 2. Analyze sentence types from a contemporary linguistic perspective. 3. Identify and understand the elements of a sentence. 4. Understand phrase structures. 5. Understand the principles of semantics.
---------------------------------	--

EVALUATION SYSTEM		
Activities	Number	Percentage of Grade
Attendance/Participation		
Laboratory		
Application (Oral Examination)		
Field Work		
Special Course Internship (Work Placement)		
Quizzes/Studio Critics		
Homework Assignments		
Presentations/Jury		
Project		
Seminar/Workshop		
Midterms: • Content: Comprehensive questions covering all topics addressed up to the exam week • Format: Written exam (60 minutes) • Detailed Assessment Criteria: To be able to understand the topics covered in the course and the topics in the recommended books	2	%60
Final: • Content: Questions covering the entire content of the course • Format: Written exam (60 minutes) • Detailed Assessment Criteria: Understanding of the topics covered in the course	1	%40
Percentage of In-Term Studies		%60
Percentage of Final Examination		%40
TOTAL		%100

WEEKLY SUBJECTS AND RELATED PREPARATION STUDIES		
WEEKLY	COURSE OUTLINE	Related Preparation
1	Lecture: Information about outline of the course content, introduction of sources; Turkish syntax structure	Evaluation of sources
2	Lecture: Sentence types in Turkish, sample sentence analysis	Evaluation of sources

3	Lecture: Sentence types in Turkish, sample sentence analysis	Evaluation of sources
4	Lecture: Sentence items, sample sentence analysis	Evaluation of sources
5	Lecture: Sentence items, sample sentence analysis	Evaluation of sources
6	Lecture: Phrases in Turkish and its examples	Evaluation of sources
7	Practice: General sentence analysis through examples	Evaluation of sources
8	Midterm	Review of all topics covered up to the exam week
9	Lecture: Phrases in Turkish and its examples	Evaluation of sources
10	Lecture: Semantic structure of Turkish, features of lexicology in terms of semantics, sentence stress	Evaluation of sources
11	Lecture: Semantic differences between basic and compound sentences	Evaluation of sources
12	Lecture: The concepts of semantics	Evaluation of sources
13	Midterm	Review of all topics covered up to the exam week
14	Lecture: The types of semantics and semantic changes	Evaluation of sources
15	Lecture: Analogy, dilemmas, proverbs and idioms in Turkish	Evaluation of sources
16	Final	Review of all topics covered.

ECTS WORKLOAD TABLE

Activities	Number	Duration (Hour)	Total Workload
Course Hours	14	3	42
Laboratory			
Application			
Field Work			
Study Hours Out of Class	14	3	42
Special Course Internship (Work Placement)			
Homework Assignments			
Quizzes/Studio Critics			
Project			
Presentations / Seminar			
Midterms (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	2	10	20
Final (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	1	30	30

Total Workload:	134
Total Workload / 30(h):	4.26
ECTS Credit:	4

PC-8 Bilimsel araştırmalarını ve mesleki faaliyetlerini yürütürken doğabilecek hukuksal sonuçları ve toplumsal etkileri dikkate alarak mesleki etik ilkeler, kalite standartları ile evrensel değerler doğrultusunda ve sosyal sorumluluk bilinci ve adalet duygusuyla hareket edebileceklerdir./ Act with a sense of social responsibility and justice and in accordance with professional ethical principles, quality standards, and universal values by taking into account potential legal and societal consequences of their scientific research and professional activities.								
PC-9 Bireysel olarak ya da takımlarda etkin biçimde çalışabileceklerdir./ Work effectively both independently and as part of a team.								
PC-10 Türk Dili ve Edebiyatı alanında güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşarak literatür taraması yapabilecek ve akademik araştırma tasarlayıp yürütebileceklerdir./ Access reliable sources of information, conduct literature reviews, and design and carry out academic research in the field of Turkish Language and Literature.								
PC-11 Türk Dili ve Edebiyatı'nın uzmanlık gerektiren konuları, teorileri, araştırmaları ve problem çözümlerini, bilimsel terminoloji kullanarak tüm paydaşlara sözlü ve yazılı olarak etkili biçimde aktarabilecek ve bir yabancı dilde temel düzeyde iletişim kurabileceklerdir./ Effectively communicate the specialised topics, theories, research, and solutions in the field of Turkish Language and Literature to all relevant stakeholders using scientific terminology, both orally and in writing, in Turkish and communicate at a basic level in a foreign language.					4			
PC-12 Türk Dili ve Edebiyatı alanında farklı dönem ve türlerde yazılmış temel eserleri tanıyabilecek, Türk dilinin tarihsel gelişimini temsil eden örnek metinleri okuyup çeviri yazı alfabesine aktarabilecek ve eleştirel bir yaklaşımla çözümleyebileceklerdir./ Identify major works from various periods and genres in Turkish Language and Literature, read example texts representing the historical development of the Turkish language, transcribe them, and analyse them critically.								
PC-13 Klasik ve çağdaş edebiyat metinlerini, edebi akımlar ve kuramlar çerçevesinde analiz edebilecek, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilecek ve yorumlayabileceklerdir./ Analyse classical and contemporary literary texts within the frameworks of literary movements and theories, and evaluate and interpret them through a critical lens.								